

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту міжнародних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина

Ірина ІВАЦУК

« 31 » _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з
науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 31 » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«Європейська регіональна політика»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 Міжнародні відносини

Спеціальність – 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Освітньо-професійна програма – «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Кафедра міжнародних відносин та дипломатії

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен, (сем.)
Денна	III	6	28	28	3	8	83	150	6

31.08.23. *Віктор*

Тернопіль – 2023

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 9 від 26.05.2021 р.)

Робоча програма складена доктором економічних наук, професором Ігорем ЛІЩИНСЬКИМ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин та дипломатії (протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

Завідувач кафедри д.е.н., професор Оксана Тулай

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

Голова групи

забезпечення спеціальності д.іст.н., професор Ігор Дацків

Гарант ОПП д.іст.н., професор Ігор Дацків

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Європейська регіональна політика»

1.1. Опис дисципліни «Європейська регіональна політика»

Дисципліна – Європейська регіональна політика	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 29 Міжнародні відносини	Статус дисциплін - обов'язкова Мова викладання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Рік підготовки – 3 Семестр – 6
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	Лекції – 28 год. Практичні заняття – 28 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – «бакалавр»	Самостійна робота – 83 год. Тренінг, КПЗ -8 год. Індивідуальна робота (КПЗ) – 3 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання: 6 семестр – 10 год., з них аудиторних – 4 год		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою даної дисципліни є вивчення специфіки формування та практичної реалізації регіональної політики країн ЄС та вироблення на цій основі умінь вирішення стратегічних завдань регіонального розвитку, що необхідні фахівцям з міжнародних відносин.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Завдання полягають у: дослідженні концептуальних засад регіоналізації; проведенні порівняльного аналізу кращих практик регіональних структур у країнах ЄС; аналізі транскордонного співробітництва євро регіонів на кордоні ЄС, визначені ініціатив щодо створення кластерів в Україні, застосуванні досвіду впровадження NUTS в ЄС для України.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК. 15. Здатність аналізувати європейську регіональну політику, процеси

реформування соціальної, економічної та екологічної сфери у країнах ЄС та Україні.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Навчальна дисципліна тісно пов'язана з такими курсами як «Основи геополітики», «Міжнародні відносини та світова політика», «Міжнародні економічні відносини», «Глобалістика і регіоналістика», «Міжнародна інтеграція».

2.5. Результати навчання.

РН19. Вміти досліджувати проблеми міжнародних відносин, аналізувати європейську регіональну політику, процеси реформування соціальної, економічної та екологічної сфери у країнах ЄС та Україні.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «Європейська регіональна політика»

Змістовний модуль 1. Просторові закономірності регіонального розвитку Європи

Тема 1. Діалектична єдність глобалізації та локалізації – аспект країн ЄС

Вступ до регіональної науки: регіон, регіоналізм, регіоналізація. Поняття глокалізації. "Думайте глобально, дійте локально" – аспект країн ЄС. Альтернативні візії взаємодії глобального та локального.

Література: 1-22

Тема 2. Розміщення продуктивних сил в ЄС

Сутність агломерації. Теорії промислового розташування. Аналіз продуктивної діяльності в регіонах ЄС. Доцентрові і відцентрові гравітаційні сили для регіонів ЄС. Просторові монополії, дуополії, олігополії Європи.

Література: 1-22

Тема 3. Бенчмаркінг територіальних реформ в ЄС

Територіальні перетворення в ЄС. Основні особливості державних стратегій територіальних реформ в ЄС. Порівняльний аналіз кращих практик територіальних реформ у країнах ЄС.

Література: 1-22

Тема 4. Стратегічний менеджмент територіальних одиниць

Суть стратегічного управління. Основи стратегічного планування. Аналітична схема стратегічного планування в територіальних одиницях. Специфіка застосування підходу стратегічного управління в державному секторі ЄС.

Література: 1-24

Змістовний модуль 2. Принципи імплементації регіональної політики в ЄС

Тема 5. Децентралізація та самоврядування як основа ефективних реформ публічного сектору – досвід ЄС та можливість його застосування в Україні

Визначення та ідея самоврядування. Диференціація органів місцевого самоврядування в Європі. Самоврядування як шлях до лібералізації та реальної демократизації політичного життя. Сучасні виклики територіальному розвитку в Європі на основі самоврядування.

Література: 1-24

Тема 6. Місцевий підхід до регіональної політики ЄС

Роль міст та регіонів у сучасній економіці. Від місцевого та регіонального до територіального розвитку - генезис місцевого підходу. Адміністративні та функціональні територіальні одиниці як виклик для місцевих і регіональних політиків.

Література: 1-24

Тема 7. Бізнес- кластери: історія успіху в країнах ЄС і перший досвід впровадження в Україні

Визначення, мотиви та класифікація кластерів. Ефективні кластери в ЄС. Ініціативи щодо створення кластерів в Україні. Перший український успішний кластер «Поділля Перший».

Література: 1-24

Тема 8. Моделі стимулювання депресивних регіонів у ЄС

Конвергенція та дивергенція регіонів ЄС. Депресивні регіони у ЄС (провали ринку праці та капіталу, невдачі координації). Інструменти подолання депресії (інфраструктура макrorівня, освіта та тренінги, поліпшення бізнес-клімату, фірмові субсидії).

Література: 1-24

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ дисципліни «Європейська регіональна політика»

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Просторові закономірності регіонального розвитку Європи						
Тема 1. Діалектична єдність глобалізації та локалізації – аспект країн ЄС	2	2	10		4	Опитування, тест
Тема 2. Розміщення продуктивних сил в ЄС	4	4	10			Опитування, тест
Тема 3. Бенчмаркінг територіальних реформ в ЄС	4	4	10	1		Опитування, тест
Тема 4. Стратегічний менеджмент територіальних одиниць	4	4	11			Опитування
Змістовий модуль 2. Принципи імплементації регіональної політики в ЄС						

Тема 5. Децентралізація та самоврядування як основа ефективних реформ публічного сектору – досвід ЄС та можливість його застосування в Україні	4	4	11	1	4	Опитування, тест
Тема 6. Місцевий підхід до регіональної політики ЄС	2	2	11			Опитування, тест
Тема 7. Бізнес-кластери: історія успіху в країнах ЄС і перший досвід впровадження в Україні	4	4	10			Опитування, тест
Тема 8. Моделі стимулювання депресивних регіонів у ЄС	4	4	10	1		Опитування, тест
Разом	28	28	83	3	8	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

Практичне заняття 1. Діалектична єдність глобалізації та локалізації – аспект країн ЄС

Мета: усвідомити концептуальні засади локального та регіонального розвитку в Європі.

1. Трактування категорій: регіон, регіоналізм, регіоналізація.
2. Поняття глокалізації.
3. «Думайте глобально, дійте локально» – кейси країн ЄС.
4. Альтернативні візії взаємодії глобального та локального.

Література: 1-22

Практичне заняття 2-3. Розміщення продуктивних сил в ЄС

Мета: проаналізувати виробничу активність в просторових координатах ЄС.

1. Сутність агломерації.
2. Теорії промислового розташування.
3. Аналіз продуктивної діяльності в регіонах ЄС.
4. Доцентрові і відцентрові гравітаційні сили для регіонів ЄС.
5. Просторові монополії, дуополії, олігополії Європи.

Література: 1-22

Практичне заняття 4-5. Бенчмаркінг територіальних реформ в ЄС

Мета: порівняти досвід імплементації політики регіонального розвитку у різних державах ЄС.

1. Територіальні перетворення в ЄС.
2. Основні особливості державних стратегій територіальних реформ в ЄС.
3. Порівняльний аналіз кращих практик територіальних реформ у країнах ЄС.

Література: 1-24

Практичне заняття 6-7. Стратегічний менеджмент територіальних одиниць

Мета: вивчити доцільність стратегічного менеджменту територій та специфіку аналізу соціально-економічного стану регіону.

1. Суть стратегічного управління.
2. Основи стратегічного планування.
3. Аналітична схема стратегічного планування.
4. SWOT аналіз.
5. А-В-С аналіз.
6. PESTLE аналіз.
7. Специфіка застосування підходу стратегічного управління в державному секторі ЄС.

Література: 1-22

Практичне заняття 8-9. Децентралізація та самоврядування як основа ефективних реформ публічного сектору – досвід ЄС та можливість його застосування в Україні

Мета: вивчити досвід впровадження принципів децентралізації в Європі.

1. Визначення та основна ідея самоврядування.
2. Диференціація органів місцевого самоврядування в Європі.
3. Сучасні виклики територіальному розвитку в Європі на основі самоврядування.

Література: 1-24

Практичне заняття 10. Місцевий підхід до регіональної політики ЄС

Мета: продемонструвати важливість місцевого підходу (place-based approach) до розвитку регіонів.

1. Роль міст та регіонів у сучасній економіці.
2. Від локального та регіонального до територіального розвитку – генезис місцевого підходу.
3. Адміністративні та функціональні територіальні одиниці як виклик для місцевих і регіональних політиків.

Література: 1-24

Практичне заняття 11-12. Бізнес- кластери: історія успіху в країнах ЄС і перший досвід впровадження в Україні

Мета: вивчити європейський та вітчизняний досвід кластерних ініціатив та кластерної політики.

1. Визначення, мотиви та класифікація кластерів.
2. Ефективні кластери в ЄС.
3. Ініціативи щодо створення кластерів в Україні.
4. Перший український успішний кластер «Поділля Перший».

Література: 1-24

Практичне заняття 13-14. Моделі стимулювання депресивних регіонів у ЄС

Мета: вивчити практики інтенсифікації розвитку внутрішніх та прикордонних периферійних територій ЄС.

1. Конвергенція та дивергенція регіонів ЄС.
2. Депресивні регіони у ЄС (провали ринку праці та капіталу, невдачі координації).
3. Інструменти подолання депресії (інфраструктура макрорівня, освіта та тренінги, поліпшення бізнес-клімату, фірмові субсидії).

Література: 1-24

6. КОМПЛЕКСНЕ ІНДИВІДУАЛЬНО-ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ.

Завдання КПЗ полягає у дослідженні соціально-економічного розвитку окремого регіону за наступною структурою:

1. Наведіть коротку (1-2 сторінки) історію становлення Вашої рідної області;
2. Використовуючи дані Статистичного збірника «Регіони України» (а де можливо – альтернативні новіші джерела), сформууйте таблицю основних соціально-економічних характеристик Вашої рідної області;
3. Розгляньте структуру зайнятості за видами економічної діяльності у Вашому регіоні;
4. Охарактеризуйте рівень безробіття (у абсолютних та відносних вимірах) у Вашому регіоні відповідно до різних статистичних джерел та методологій розрахунку. Порівняйте з іншими регіонами України
5. Проаналізуйте середньомісячну номінальну заробітну плату штатних працівників Вашого регіону за видами економічної діяльності та порівняйте з загальнонаціональними показниками (відповідно до табл. 5.1.3 Статистичного збірника «Регіони України»).
6. Проаналізувавши таблиці 16.12-16.23; 16.30-16.37 та 17.4-17.20 Статистичного збірника «Регіони України», виокреміть сектори із найвищим рівнем спеціалізації для вашого регіону.
7. Проаналізуйте географічну та товарну структуру зовнішньої торгівлі Вашого регіону; ПШ в регіоні.
8. Порівняйте конкурентні переваги Вашої області із сусідніми областями. Визначте тип ключових конкурентних переваг для кожного регіону.
9. Опишіть розвиток кластерів у Вашому регіоні. Дайте більш детальну характеристику окремим із них.
10. Охарактеризуйте поширення «зелених» територій, природоохоронних зон у Вашому регіоні. Дайте оцінку розвитку відновлюваних джерел енергії.

7. ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.

1. Вступ до регіональної науки: регіон, регіоналізм, регіоналізація. Поняття глокалізації.
2. Поняття глокалізації.
3. "Думайте глобально, дійте локально" – аспект країни ЄС.
4. Альтернативні візії взаємодії глобального та локального.
5. Суть стратегічного управління.
6. Основи стратегічного планування.
7. Аналітична схема стратегічного планування.

8. Генезис та сутність стратегічного планування в територіальних одиницях.
9. Специфіка застосування підходу стратегічного управління в державному секторі з особливим акцентом на територіальні одиниці.
10. Територіальні перетворення в ЄС.
11. Основні особливості державних стратегій територіальних реформ в ЄС.
12. Порівняльний аналіз кращих практик територіальних реформ у країнах ЄС.
13. Визначення та ідея самоврядування.
14. Диференціація органів місцевого самоврядування в Європі.
15. Самоврядування як шлях до лібералізації та реальної демократизації політичного життя.
16. Сучасні виклики територіальному розвитку в Європі на основі самоврядування.
17. Сутність та цілей сталого розвитку Європи.
18. Територіальна програма Європейського Союзу.
19. Інструменти та практика розвитку регіонів та міст ЄС (інтелектуальне зростання, стале зростання).
20. Роль міст та регіонів у сучасній економіці.
21. Від місцевого та регіонального до територіального розвитку – генезис місцевого підходу.
22. Адміністративні та функціональні територіальні одиниці як виклик для місцевих і регіональних політиків.
23. Сутність агломерації.
24. Теорії промислового розташування.
25. Аналіз виробничої активності в центрах ЄС.
26. Доцентрові та відцентрові гравітаційні сили для регіонів ЄС.
27. Визначення, мотивів та класифікації кластерів.
28. Ефективні кластери в ЄС.
29. Ініціативи щодо створення кластерів в Україні.
30. Перший український успішний кластер "Поділля Перший".
31. Конвергенція та дивергенція регіонів ЄС.
32. Депресивні регіони у ЄС (провали ринку праці та капіталу, невдачі координації).
33. Досвід впровадження NUTS в ЄС для України.

8. ТРЕНІНГ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Тренинг (англ. training) — це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі.

Схема тренінгу

Практика стратегічного аналізу соціально-економічного розвитку регіону ЄС відповідно до наступної схеми:

1. SWOT аналіз.
2. А-В-С аналіз.
3. PESTLE аналіз.
4. Бенчмаркінг практик територіального розвитку.

5. Імітація проведення соціологічного опитування з проблематики регіонального розвитку.
6. Формування Профілю громади відповідно до проведеного аналізу.
7. Розробка 5-річної Стратегії регіонального розвитку регіону.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Європейська регіональна політика» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен.

10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Європейська регіональна політика» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Методологія оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Написання та захист КППЗ = 80 балів. 2. Розв'язування ситуаційних завдань під час тренінгу = 20 балів	1. Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів 2. Завдання. 1 – макс. 25 балів 3. Завдання. 2 – макс. 25 балів

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор Epson EB-505 (1 шт.), рік виготовлення 2018, рік введення в експлуатацію 2019. Ремонту не потребує. Екран проекційний BRYAN 2:1,5 (1 шт.)	1-8
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft DreamSpark for Students. Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox). Спеціалізоване картографічне програмне забезпечення Tableau Desktop.	1-8

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Charron, N., Lapuente, V., & Rodríguez-Pose, A. (2023). Uncooperative society, uncooperative politics or both? Trust, polarization, populism and COVID-19 deaths across European regions. *European Journal of Political Research*, 62(3), 781-805.
2. Coe N. N., Yeung H. (2019). Global production networks: mapping recent conceptual developments. *Journal of Economic Geography*, Volume 19, Issue 4, July 2019, Pages 775–801, <https://doi.org/10.1093/jeg/lbz018>
3. Concepts and strategies for spatial development in Germany. URL: https://www.bmi.bund.de/SharedDocs/downloads/DE/veroeffentlichungen/themen/heimat-integration/raumordnung/leitbilder-und-handlungsstrategien-raumordnung-en.pdf?__blob=publicationFile&v=5
4. Delivering on the Europe 2020 Strategy. Handbook for local and regional authorities. URL: https://www.cor.europa.eu/en/documentation/brochures/Documents/delivering-on-the-europe/delivering-on-the-europe_English.pdf&usg=AOvVaw1KY7XLrttv-i_x3BfJAKwJ
5. Di Caro, P., & Fratesi, U. (2022). One policy, different effects: Estimating the region-specific impacts of EU cohesion policy. *Journal of Regional Science*, 62(1), 307-330.
6. Economic specialisation in EU regions. 06.02.2020. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200406>
7. Europe 2020 Strategy [Text]. (n.d.). Retrieved from European Commission
8. Gereffi G. (2019) *Global Value Chains and Development: Redefining the Contours of 21st Century Capitalism*. New Delhi: Cambridge University Press
9. Medeiros E. *Territorial Cohesion: the Urban Dimension*. 2019.
10. Mewes, L., & Broekel, T. (2022). Technological complexity and economic growth of regions. *Research Policy*, 51(8), 104156.
11. Pintar, N., & Scherngell, T. (2022). The complex nature of regional knowledge production: Evidence on European regions. *Research Policy*, 51(8), 104170.

12. Rostetska, S., Naumkina, S. Paradigms of European integration processes in the EU, Visegrad group, and Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. No 5(3), 184-192.
13. Russo, M., Caloffi, A., Colovic, A., Pavone, P., Romeo, S., & Rossi, F. (2022). Mapping regional strengths in a key enabling technology: The distribution of Internet of Things competences across European regions. *Papers in Regional Science*, 101(4), 875-900.
14. Territorial Agenda of the European Union 2020. (2011). URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/communications/2011/territorial-agenda-of-the-european-union-2020
15. Teixeira, J. E., & Tavares-Lehmann, A. T. C. (2022). Industry 4.0 in the European union: Policies and national strategies. *Technological Forecasting and Social Change*, 180, 121664.
16. The Urban Agenda for the EU. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/urban-development/agenda/
17. URBACT III operational programme. European regional development fund 2014–2020. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/czechia/2014tc16rfir003
18. Бугас, Н. В. (2022). Державна регіональна політика управління під час війни та у період післявоєнного відновлення України. In *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку*.
19. Гаврилець, О. Б. (2022). Філософсько-правові підходи удосконалення регіональної політики держави. *Економіка та держава*, (1), 135-139.
20. Європейська регіональна політика: підручник / за ред. Крисоватого А. та Ліщинського І. – Тернопіль: ВПЦ "Економічна думка ЗУНУ", 2020. 236 с.
21. Лизун М. В. Тенденції розвитку регіональної економічної інтеграції: методологічний аспект. *Journal of European Economy*. 2020. Том 19. № 1 (72). С.85-101.
22. Осадчук, Н. В. (2022). Реалізація державної регіональної політики щодо активізації сталого розвитку регіонів в умовах децентралізації. *Економічні горизонти*, (4 (22)), 124-135.
23. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року”.
24. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року (проект). URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf